

SFS 2004:1182

Utkom från trycket
den 15 december 2004

Lag om ändring i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt;

utfärdad 2 december 2004.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt³

dels att nuvarande 9 a § skall betecknas 9 c §,

dels att 2–6, 8, 9, den nya 9 c och 10–13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas sex nya paragrafer, 2 a, 2 b, 4 a, 9 a, 9 b och 13 a §§, samt närmast före 13 a § en ny rubrik, av följande lydelse.

2 §⁴ Bestämmelserna i denna lag gäller fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. livförsäkringsrörelse,
3. verksamhet av det slag som beskrivs i 1 kap. 3 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
4. verksamhet som kräver anmälan till eller ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. verksamhet av det slag som beskrivs i 1 § lagen (1989:508) om försäkringsmäklare,
6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,
7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,
8. verksamhet som fastighetsmäklare enligt fastighetsmäklarlagen (1995:400),
9. verksamhet för kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),
10. verksamhet som godkänd eller auktoriserad revisor, eller
11. yrkesmässig verksamhet som består i att lämna råd i avsikt att påverka storleken på en skatt eller avgift (skatterådgivare).

¹ Prop. 2003/04:156, bet. 2004/05:JuU7, rskr. 2004/05:70.

² Jfr rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (EGT L 166, 28.6.1991, s. 77, Celex 31991L0308), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG (EGT L 344, 28.12.2001, s. 76, Celex 32001L0097).

³ Lagen omtryckt 1999:162.

⁴ Senaste lydelse 2004:313.

Lagen gäller endast sådan mot kunder inriktad verksamhet som avses i första stycket. I fråga om verksamheter som avses i första stycket 1–7 gäller lagen även filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet för vissa andra fysiska och juridiska personer finns i 9 c §.

2 a § Bestämmelserna i denna lag gäller även för advokater och biträdande jurister på advokatbyrå samt andra oberoende jurister som driver yrkesmässig verksamhet när de

1. hjälper till vid planering eller genomförande av transaktioner för en klients räkning vid

- a) köp och försäljning av fastigheter eller företag,
- b) förvaltning av klientens pengar, värdepapper eller andra tillgångar,
- c) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,
- d) anskaffande av nödvändigt kapital för bildande, drift eller ledning av företag,
- e) bildande, drift eller ledning av bolag, föreningar och stiftelser, eller

2. handlar i en klients namn för dennes räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner med fastigheter.

2 b § Bestämmelserna i denna lag gäller även fysiska och juridiska personer som driver yrkesmässig handel med eller auktionsförsäljning av antikviteter, konst, ädelstenar, metaller, skrot eller transportmedel i de fall betalning görs kontant med ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer.

3 § Att förfaranden som avses i 1 § kan vara straffbara som penninghäleri eller penninghäleriförseelse framgår av 9 kap. 6 a och 7 a §§ brottsbalken.

Fysiska och juridiska personer som avses i 2 § första stycket samt 2 a och 2 b §§ får inte heller annars medvetet medverka vid transaktioner som kan antas utgöra penningtvätt.

4 § Den fysiska eller juridiska personen skall kontrollera identiteten hos den som vill inleda en affärsförbindelse med den fysiska eller juridiska personen.

Identitetskontroll skall utföras också beträffande annan än den som avses i första stycket vid transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer. Detsamma gäller om transaktionen understiger 15 000 euro men kan antas ha samband med en annan transaktion och tillsammans med denna uppgår till minst detta belopp. Om summan inte är känd vid tidpunkten för en transaktion, skall identiteten kontrolleras så snart summan av transaktionerna uppgår till minst 15 000 euro.

När en affärsförbindelse inleds eller en transaktion sker med någon på distans, skall den fysiska eller juridiska personen vidta de särskilda åtgärder som krävs för att säkerställa den andra personens identitet.

I 4 och 5 §§ kasinolagen (1999:355) finns särskilda bestämmelser för kasinon om identitetskontroll.

4 a § Identitetskontroll behöver inte utföras beträffande fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 2 § första stycket 1–7, som

1. hör hemma inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller
2. hör hemma i en stat utanför det området om staten har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt som motsvarar dem som föreskrivs i rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG⁵.

Identitetskontroll behöver inte heller utföras om en transaktion görs till ett konto som tillhör någon vars identitet tidigare har kontrollerats enligt denna lag.

5 § Livförsäkringsföretag och företag som driver verksamhet enligt 1 § lagen (1989:508) om försäkringsmäklare behöver inte utföra identitetskontroll med anledning av ett försäkringsavtal vars årliga premie uppgår till ett belopp motsvarande högst 1 000 euro eller vars engångspremie uppgår till ett belopp motsvarande högst 2 500 euro. Identitetskontroll behöver inte heller göras med anledning av betalningar som görs från ett konto som har öppnats hos ett kreditinstitut som hör hemma inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

6 § Om det kan antas att den som vill inleda en affärsförbindelse med den fysiska eller juridiska personen eller göra en sådan transaktion som avses i 4 § andra stycket inte handlar för egen räkning, skall den fysiska eller juridiska personen på lämpligt sätt söka skaffa sig kännedom om identiteten hos den för vars räkning han handlar.

Första stycket gäller inte i de fall som anges i 4 a § eller när särskilda skäl talar för att kontrollen är obehövlig.

8 § Handlingar eller uppgifter som använts vid identitetskontroll skall bevaras i minst fem år. Tiden skall räknas från det att identitetskontrollen utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har ingåtts, affärsförbindelsen upphörde.

9 § Den fysiska eller juridiska personen skall granska alla transaktioner som skäligen kan antas utgöra penningtvätt.

Den fysiska eller juridiska personen skall därvid lämna uppgifter till Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt. Sedan sådana uppgifter har lämnats skall den fysiska eller juridiska personen på begäran av myndigheten lämna de ytterligare uppgifter som behövs för utredningen om penningtvätt.

När uppgifter har lämnats enligt andra stycket, skall även annan fysisk eller juridisk person som avses i 2 § första stycket samt 2 a och 2 b §§ lämna de uppgifter för utredningen om penningtvätt som myndigheten begär.

9 a § Advokater, biträdande jurister på advokatbyrå och andra oberoende jurister, godkända och auktoriserade revisorer samt skatterådgivare är inte skyldiga att lämna uppgifter enligt 9 § om vad som anförtrotts dem då de försvarar eller företräder en klient i eller i fråga om ett rättsligt förfarande,

⁵ EGT L 344, 28.12.2001, s. 76 (Celex 32001L0097).

inklusive rådgivning beträffande inledande eller undvikande av ett rättsligt förfarande. Detta gäller oavsett om de har fått informationen före, under eller efter ett sådant förfarande.

9 b § Advokater och biträdande jurister på advokatbyrå är inte skyldiga att lämna uppgifter enligt 9 § när det gäller information som avser en klient och som de har fått, medan de bedömer klientens rättsliga situation.

9 c § Den som yrkesmässigt driver lotteri- och spelverksamhet skall på begäran av Rikspolisstyrelsen eller den myndighet som regeringen bestämmer lämna de uppgifter som myndigheten anser vara av betydelse vid utredning om penningtvätt.

10 § En fysisk eller juridisk person som lämnar uppgifter med stöd av 9 § får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt, om den fysiska eller juridiska personen hade anledning att räkna med att uppgiften borde lämnas. Den som lämnar uppgifter med stöd av 9 c § får inte heller göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt. Detsamma gäller en styrelseledamot eller en anställd som lämnar uppgifter för den fysiska eller juridiska personens räkning.

I 15 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385), 13 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 5 kap. 2 § stiftelselagen (1994:1220) och 37 § revisionslagen (1999:1079) finns särskilda bestämmelser om ansvar för revisorer i aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och vissa andra företag.

11 § Den fysiska eller juridiska personen, dess styrelseledamöter eller anställda får inte röja för kunden eller för någon utomstående att en granskning har genomförts eller att uppgifter har lämnats enligt 9 eller 9 c § eller att polisen genomför en undersökning.

För advokater och biträdande jurister på advokatbyrå gäller förbudet mot att röja de omständigheter som avses i första stycket under 24 timmar från det att en granskning har inletts, uppgifter har lämnats till polisen eller polisen har inletts en undersökning. Detsamma gäller för godkända och auktoriserade revisorer när de har vidtagit åtgärder som har anknytning till revisionsverksamhet.

12 § Om Finansinspektionen vid en inspektion av en fysisk eller juridisk person eller på annat sätt får kännedom om transaktioner som kan antas utgöra penningtvätt, skall inspektionen underrätta Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer om transaktionerna.

13 § Den fysiska eller juridiska personen skall ha rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och skall svara för att de anställda får behövlig information och utbildning för ändamålet.

Om en fysisk person som omfattas av 2 § första stycket, 2 a eller 2 b § driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person, skall skyldigheten enligt första stycket gälla den juridiska personen.

13 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. identitetskontroll enligt 4 och 6 §§,
2. vilka stater som uppfyller villkoret enligt 4 a § första stycket 2,
3. i vilken utsträckning handlingar eller uppgifter som använts vid identitetskontroll skall bevaras enligt 8 §, och
4. vilka rutiner som skall följas samt vilken information och utbildning som skall tillhandahållas enligt 13 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2. Vad som sägs i 2 § första stycket 7 om fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder skall också gälla sådan verksamhet som drivs med stöd av 3 § lagen (2004:47) om införande av lagen (2004:46) om investeringsfonder.

På regeringens vägnar

SVEN-ERIK ÖSTERBERG

Maria Hallqvist
(Finansdepartementet)

